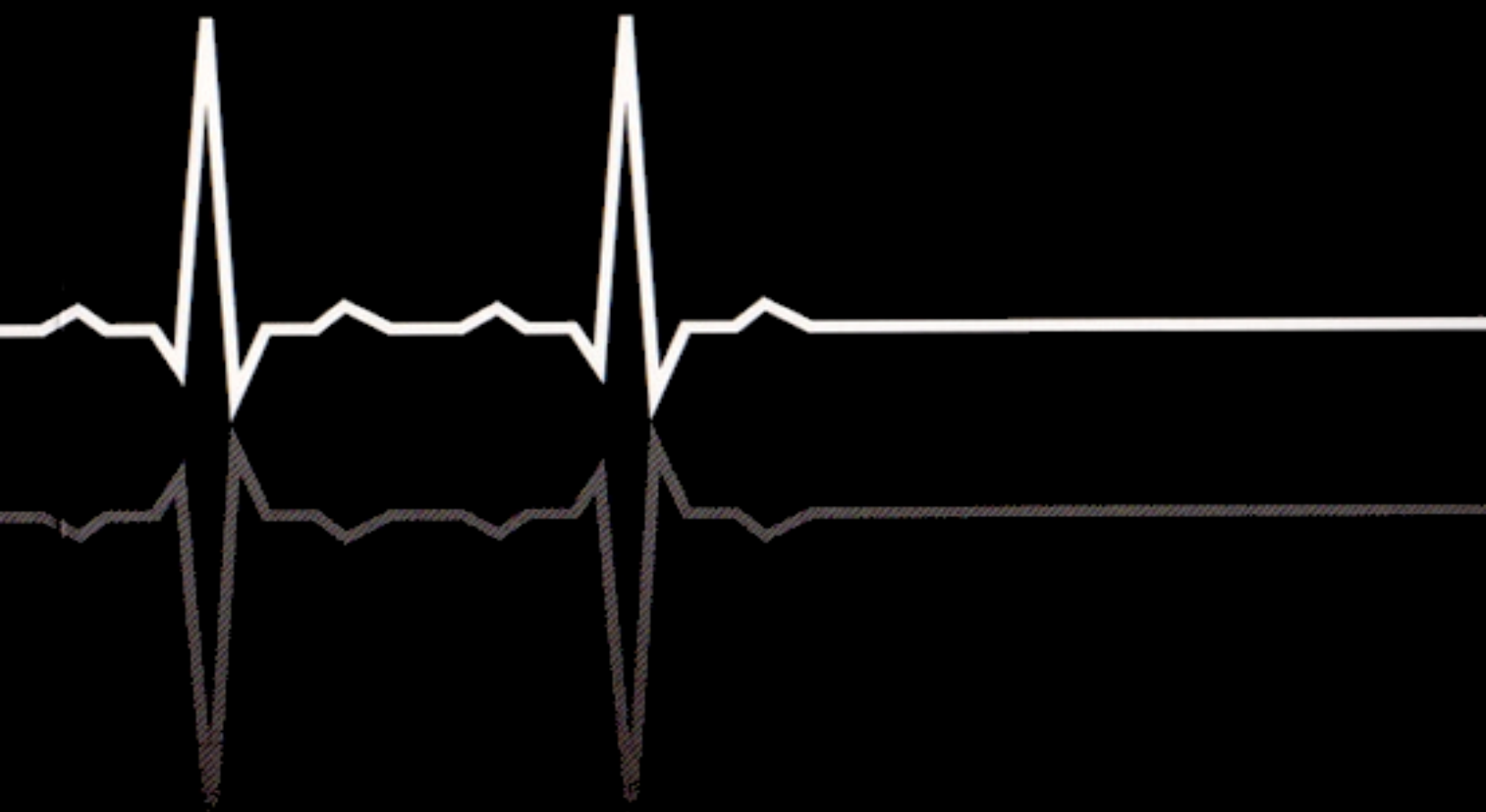

ZAJ-SZÜNET

FODOR ÁKOS

Fodor Ákost a magyar haiku mestereként tartják számon, és való igaz, hogy számos művének e japán eredetű versforma ad formai keretet. Ám lírai mondandója jóval tágasabb és sokszínűbb annál, mintsem hogy egyenruhába lehetne kényszeríteni – és ő nem is tette ezt: minden egyes alkalommal gondosan mérlegelte, milyen „öltözetben” szeretne mutatkozni egy-egy verse: haikuként, vagy épp más módon.

Szövegeinek közös vonása tehát nem elsősorban a formai megoldások hasonlóságában keresendő, hanem inkább az általuk képviselt szemlélet megnyilvánulásában, amit már első, 1978-ban megjelent könyve is jól érzékeltet.

Világával olyan szemlélődő békességbe invitál, amely képes új dimenzióba emelni a figyelmet, lehetővé teszi az evidensnek tűnő fogalmak újragondolását, alapos körbejárását, teret ad a szelíd játékosság derűjének. Tűnődései, ráismerései segíthetnek visszatalálni az önmagunkkal folytatott, benső párbeszéd folytatásához is, melynek hangjait mind gyakrabban nyomja el a hétköznapi praxisának hangosodó, gépies zakatolása.

Fodor Ákos

ZAJ-SZÜNET

Fodor Ákos

ZAJ-SZÜNET
hátrahagyott versek

Fekete Sas Kiadó
Budapest, 2017

A szöveget
Podonyi Hedvig
gondozta

© Fodor Ákos jogutódja, 2017
© Fekete Sas Kiadó, 2017

(SZÉLJEGYZET

Hogy Utolsó Szavaimat
elmondtam már? meglehet;
akkor *ezen*
a torkomon-rekedt-ragadt
Utolsóelőttiek.)

(1.)

MÉRLEG

ELÉGEDETTSÉG

Itt vagyok: *nem hiányzom...!*

(T)ÉLMÉNY

Kitártam egy szekrényajtót.
Hidegebb lett a szobában.

MÉRLEG

Úgy van jól: ahogy.
Terem, érik és elkél.
– Dúsul *nincs-táram*.

INTERJÚ AZ ÖZVEGGYEL

„– Ugye, a Mester
mindhaláláig dolgozott?”

„– Téved: a Mester
mindhaláláig én, és
csak én dolgoztam!”

A KAPCSOLAT

Nem a gyakoriság.

Nem is a közös programok.

– A tér/idő/alkalom
rendszerketrecébe *nem*
zárható

Korlátlan Jelenlét.

MIKROTRILÓGIA

Kétszer születünk:
egyszer úgy, ahogy; egyszer
magunkat szülve.

Életünk annyi,
amennyit teszünk bele
s veszünk belőle.

Halál annyi van,
amennyit rettegsz tőle
s keringsz körötte.

**EGY KIS TANULMÁNY
(OLVASÓNAK, ÍRÓNAK):
„KOTTA ÉS ZENE”**

*Hangosítsd ki! – Úgy
tudod meg, hogy szárny, vagy súly
a leírt szöveg.*

A TUDÁS HATÁRAIRÓL

Mozart nem tudná
fejből felmondani a
KÖCHEL-JEGYZÉKet...

FÖLÜLNÉZETBŐL

*NEM*eket

nem ismerek.

IGEN!

– dobban szívem,

ha Valaki: Valamilyen.

POSZTROMANTIKUS (ZENE)MŰ

Vaskos csomókat bogoz a
Párhuzamosokra
– majd riadalmas mosollyal
nekilát, hogy valahogy, ó, jaj,
némelyét visszabontsa...

ÉLŐSZÓ

Hedvignek

„Édeseim!” mondom, *magunkra* nézve;
majd, hogy édeskésé ne tegyem:
„kedveseim...” sóhajjá enyhítem
– hogy porcukrot ne szórnék a mézre.

TEST-TESZT

Mind többet kér és
egyre kevesebbet ad.
Inkorrekt partner.

HIÁNY(?)

Csoportképeken
sosem férek el.

MOTIVÁCIÓ

A HŐS: fél félni.

(2.)

HELYZETJELENTÉS

GYEREK-IGAZSÁG

Hideg van, mert fázom.

ÁLTALÁNOS FELHÍVÁS

Ha tudod: *miért*

i l y e n : ♥ a Szív Ábrája:

tudasd velem is!

XÉNIA

Ha vagyunk oly bátrak,
kérdezzük szívünket:
Nem *sok* az „ünnepnap”?
Nem *kevés* az Ünnepest...?!

QUALITATUM QUALITAS

Minden: JÓ, amit
úgy élvezel, hogy másnak
nem ártasz vele.

DERŰS VALLOMÁS

Azt szeretem, ha
várják tőlem azt, amit
adni szeretnék.

A SZFINX MOSOLYA

„Nem szólok *hozzád*.

Jól tudod: ki vagy s milyen –

– mért *rám* neheztelj?”

SZÁMVETÉS

Miért is vágnék
a 8 helyett 9-re?
– Így a leg8abb!

KORREKT FUTUROLÓGIAI JELENTÉS

Egészen biztos,
hogy előbb-utóbb ez, vagy
az lesz; így, vagy úgy.

VALL A SZIBILLA

Előjelekről
csak utólag látni, hogy
jeleztek. S hogy mit.

TÁRGYILAGOS XÉNIA

hommage à Goethe

Ha *benned*
nincs Ünnepe:
hiába ünnepelnek
téged – *körülötted*.

HITVALLÁS

Én nem kívánok
senkinek sem, aki él:
csak jót – vagy semmit.

HELYZETJELENTÉS

Életem után és halálom előtt
tétován töltöm az időtlen időt.

„Töltöm? Fogyasztom?”

– Itt: se lent, se fönt
beszélget bennem a csend, meg a Csönd.

WU WEI (2.)

Halaszthatatlan
semmittenivalóm van.
Kérlek, ne zavarj.

MIKROKOZMOSZOM

E börtön-világ elől
cellámba menekültem
– nem tagadom: kívül-belül
némiképp sebesültem.

Itt legalább rend van
s ami még fontosabb: csend.
Itt *gyakorlat* s nem „tan”:
elfogadni. Mindent.

(3.)

RÉSZ ÉS EGÉSZ

TORLÓDÁS

hommage à W. S.

GOETHOVEN

EGY TANÁCS

Ne „mozgass meg minden követ”,
mert még rád-dől az Épület...!

LÉGI UTAK

Madárröpülés?

Szélkapkodtacsapkodta
tárgy haláltánca?

JAJ

Tudom:

az ember vezeti az autót.

Látom:

az autó vezeti az embert.

EGY SZÓ

hommage à W. S.

tükörszép

MŰ-VÉSZ

Ördögöket fest a falra,
majd riadtan levakarja.

SKÓTMÓD

„Spórolj életeddel, merthogy
máskülönben végül elfogy...!”

A BUZGONCHOZ

Önmagával úgyis *telt*:
ne e t e s d az Úristent!

3 BEKEZDÉS

hommage à Kosztolányi

A KÖZÉPSZERŰ a zseniknek szeretne tetszeni: „nekik alkot”; legtöbbszörre valami szájalmasat – de nem teljesen reménytelenül, mert legalább a mércéje jó és ez még felhajtóerejűvé is válhat.

A ZSENI, ha épp semmi sem jut is eszébe: *azt* mutatja föl remek módon, bárki öröme; megérdemelt tetszést kiváltva.

A TEHETSÉGTELEN Saját Lelkének (valamint a Mindenkori Hatalomnak/Fizetőképes Keresletnek) ír, fest, zenél, táncol, beszél – mindegy.

REZÜMÉ

Legtöbb emlékemet
nem szeretem:
tények – Lényeg helyett.
„Történelem.”

AXIÓMA

Karmester, akit
nem a ZENE vezényel:
úrhatnám szolgál.

PIAC

Pénzért itt még pénz is kapható!

WEIMAR-I SMS

Ki Minden Részt megérttek:
nem értem az EGÉSZET...

AZ IDŐ: ZAVAR

Míg megtervezem
következő percemet:
az el is múlt már.

ZEN

Néhanapján még
eszembejut az eszem
s elmosolyodom.

KÖZ-ÉLETEM

Megfigyeltem, hogy
nem érdemes figyelni:
mit hazudik más.

(HI)STORY

förténelem

EGY FÖL(D)JELENTÉS

Itt ivóvízben
mosnak lábat, miközben
ott szomjanhalnak.

SZTÁRÉLETPÁLYAMODELL

Tiprás, tipródás
látszástól – fakulásig.
– Komitragikus.

SZOMORKÁS SZÓ

depi-end

KESERŰ SHOW

Megnéztem, ahogy
meztelenné öltözöl
és hazamentem.

MESÉS

Meghitt fotelemben ültem.
Jött Jótündér és faggatott:
mire vágyom, forrón, örülten?
„Ott legyek, ahol akarok!”
feleltem (kissé meglepetten,
mert vágyom, kérnem semmi ok,
hiszen épp ott vagyok éppen,
ahol szeretnék, míg vagyok:
asztalkámnál, a fotelemben.)

(4.) MÁS-MÁS

TÖRÖTTVÉGŰ SOR

Kenyerem Javát immár megették.

PONT – BŐVEBBEN

Búcsúztál és mentél.

Messzire? közelbe? mindegy.

– Hogy visszajöttél? az
más színű, más szereplőkkel.

Ne szólíts meg: nem hallom.

Ne érints. Úgysem érzem.

Mentél. Maradtam. Elbúcsúztunk.

Nekem nem vagy. Neked nem vagyok.

EGY NÉMA SÓHAJ

(Elmondhatatlan:
mennyi mindent szeretnék
nem-tudni rólad...)

HELYZET-DALOCSKA

Viszket az élet; fáj, ha vakarom.
Ha mit sem érzek: az már jutalom.

Hát ilyen és ennyi, e g y e l ő r e :
várom a halált és félek tőle.

**EGY ÜVEG-SZILÁNK
MEGCSILLAN A NAPFÉNYBEN
(PILLANAT MŰVE)**

végtelen mondat
egy-egy szava vagyunk és
még azt sem értjük

2 NOVELLA

Bevittem a kabátomat
s leültem a ruhatárban.

*

Elszáguldott az állomás;
itt állunk. A vonat, meg én.

AZ EGYETLEN REÁLIS DÁTUM

holnapelőtt;
tegnapután

TÖRTÉNÉS-SZAKMA

Múlttervező Intézet

N. N. SZOBRA

Senkise volt – de
begyilkolta magát a
Történelembe.

AZ ERŐSZAKRÓL

Rábólintani,
vagy csak fejet hajtani
előtte: más-más!

KÖRTÖRVÉNY

Aki folyton balra lép:
megérkezik jobbra
– és persze: *viszont*;
van-e, kinek szép e kép?
nézem viszolyogva:
nem jobbít, de ront...

Aki folyton jobbra lép:
megérkezik balra
– és persze: *viszont*;
helybenjáró mozgókép:
nevethetnénk rajta
s mit érzünk? Iszonyt.

ELŐREJELZÉS

Attól *fogva*, hogy
harccá züllik a Játék:
minden „fél”: vesztes.

NEMZETEM, DALOM

Hazám: a nyelv. És néhány ember,
akiket nagyon szeretek.
Mi kevesebb/több: nekem nem kell.
Nem szedek csáb-kábszereket.

BÉKEFELTÉTEL

Az igazságot
nem adhatom fel – csak az
őszinteséget.

A CSODA

Mezítláb jártam.
Nem lábam lett piszkosabb;
az út lett tisztább.

MÉG MAGASABB MATEMATIKA

Amit megszámlasz: elfogy.

BOLDOGSÁG

Pillanat, melyben
szomj s ital egyszerre van
jelen s együtt fogy.

N. N. TÖPRENG

„Legutóbb még élt.

De fura, hogy most meg nem...

– Mit kezdjek vele?!”

A BOT MEGRÉMÜL

„Végeim vannak...!”

RELAXÁCIÓ

Mennyei Menhely
az álommentes alvás:
mini-nirvána.

FIGYELMEZTETŐ TÁBLÁCSKA

A panaszkodás
mélyre-vájva tartósít
Mulandó Gondot!

EGY SZÓ

hommage à W. S.

metafifika

AUDITÍV TESZT

Ki beszél? Mindegy.

Mit beszél? Nem érdekel:

hallom: hazudik.

KÍNÁLAT

Van fény-nyelő arc
és van fény-visszaverő.
Válassz. Választhatsz!

SZABADSÁG

Egy-egy élet-nap:
ajándék? vagy büntetés?
– Amivé teszed.

EGY ÚJABB VÁLTOZAT

hommage à Karinthy

Mindenhol rossz – de legjobb
otthon rosszul-lenni!

SZÉLFÚTTA NAPTÁRLAPOK

A nyár nyaralni
mehetett. – Hűlt helyén itt
őszül tavasz, tél.

(5.)

VISSZAPILLANTÓ

ZÁRÓEGYENLEG

Életem adtam
életemért.

AXIÓMA

élet és halál
nem ellentét: *együtt* a
Létezés Gömbje

XÉNIA

Hallunk, sőt vallunk Elveket;
közben élünk – ahogy lehet.

EREDMÉNYHIRDETÉS

– Mi a tanulság?

Ígéreted ezután

tartsd meg! magadnak.

ANYAKÖNYVI KIVONAT

Rokonságom? nincs.

Szerelmem és Barátom:
számlálhatatlan.

A FELELŐTLEN

„Halálomra ítélek!”

VISSZAPILLANTÓ

Mit írtam: attól
jobb nem lett a világ – csak
(talán) érthetőbb.

GÖRCS-OLDÓ

Élsz, míg hiányod
él – ha nem: légy nyugodt, mert
akkor már most sem.

TARTALOM

SZÉLJEGYZET

(1.) MÉRLEG

ELÉGEDETTSÉG

(T)ÉLMÉNY

MÉRLEG

INTERJÚ AZ ÖZVEGGYEL

A KAPCSOLAT

MIKROTRILÓGIA

EGY KIS TANULMÁNY

A TUDÁS HATÁRAIRÓL

FÖLÜLNÉZETBŐL

POSZTROMANTIKUS (ZENE)MŰ

ÉLŐSZÓ

TEST-TEST

HIÁNY(?)

MOTIVÁCIÓ

(2.) HELYZETJELENTÉS

GYEREK-IGAZSÁG

ÁLTALÁNOS FELHÍVÁS

XÉNIA

QUALITATUM QUALITAS

DERŰS VALLOMÁS

A SZFINX MOSOLYA

SZÁMVETÉS

KORREKT FUTUROLÓGIAI

VALL A SZIBILLA

TÁRGYILAGOS XÉNIA

HITVALLÁS

HELYZETJELENTÉS
WU WEI (2.)
MIKROKOZMOSZOM

(3.) RÉSZ ÉS EGÉSZ

TORLÓDÁS
EGY TANÁCS
LÉGI UTAK
JAJ
EGY SZÓ
MŰ-VÉSZ
SKÓTMÓD
A BUZGONCHOZ
3 BEKEZDÉS
REZÜMÉ
AXIÓMA
PIAC
WEIMAR-I SMS
AZ IDŐ: ZAVAR
ZEN
KÖZ-ÉLETEM
(HI)STORY
EGY FÖL(D)JELENTÉS
SZTÁRÉLETPÁLYAMODELL
SZOMORKÁS SZÓ
KESERŰ SHOW
MESÉS

(4.) MÁS-MÁS

TÖRÖTTVÉGŰ SOR
PONT – BŐVEBBEN
EGY NÉMA SÓHAJ
HELYZET-DALOCSKA
EGY ÜVEG-SZILÁNK
2 NOVELLA

AZ EGYETLEN REÁLIS DÁTUM
TÖRTÉNÉSZ-SZAKMA
N. N. SZOBRA
AZ ERŐSZAKRÓL
KÖRTÖRVÉNY
ELŐREJELZÉS
NEMZETEM, DALOM
BÉKEFELTÉTEL
A CSODA
MÉG MAGASABB MATEMATIKA
BOLDOGSÁG
N. N. TÖPRENG
A BOT MEGRÉMÜL
RELAXÁCIÓ
FIGYELMEZTETŐ TÁBLÁCSKA
EGY SZÓ
AUDITÍV TESZT
KÍNÁLAT
SZABADSÁG
EGY ÚJABB VÁLTOZAT
SZÉLFÚTTA NAPTÁRLAPOK

(5.) VISSZAPILLANTÓ

ZÁRÓEGYENLEG
AXIÓMA
XÉNIA
EREDMÉNYHIRDETÉS
ANYAKÖNYVI KIVONAT
A FELELŐTLEN
VISSZAPILLANTÓ
GÖRCS-OLDÓ

A borítón a szerző
KOROM ÉS SZEREM
című verse olvasható.

FODOR ÁKOS MŰVEI

Kötetek

- Kettőspont, 1978 (versek, műfordítások)
- Idéző jelek, 1979 (versek, műfordítások)
- Hasadó anyag, 1982 (versek, alkalmazott szövegek)
- Képtelenkönyv, 1986 és 2010 (versek, Rózsa Edit képeivel)
- Jazz, 1986 (versek, műfordítások)
- Akupunktúra, 1989 (versek)
- Lehet, 1995 (versek)
- Dél után, 1997 (versek)
- Macuo Basó: Százhetven haiku, 1999 (műfordítások) [3]
- Addig is, 1999 (versek)
- Kis Éji Zen, 2000 (versek)
- Buddha Weimarban, 2002 (versek)
- Szó-Tár, 2003 (válogatott versek)
- Még: mindig, 2006 (versek)
- Pontok, 2008 (válogatott versek)
- Gonghangok, 2009 (versek)
- Gongklänge, 2010 (Wieser Verlag)
- Kis téli-zene, 2013 (versek)

- Szabadesés, 2014 (versek)
- Das Leben ist möglich, 2014 (versek, Wieser Verlag, társszerzők: R. Jurolek, A. Basic)
- Gyöngyök, göröngyök, 2015 (válogatott versek)

Egyéb művek

Mintegy félszáz zenés színpadi mű (musical, opera, operett) magyar szövege.

- Sancho Panza szigete (1985, rádiójáték, Bródy János zenéjével)
- Offenbach: Kékszakáll (1987, rádiójáték)
- Drámafordítások
- Versfordítások

Dalszövegek

Filológiai, ill. praktikus közreadások

- Schola cantorum (középkori vokális művek)
- Haydn: Die sieben Worte (oratórium)
- 8 Haydn-szimfónia
- Számos Vivaldi-concerto

FEKETE SAS KIADÓ

Alapította FAZAKAS ISTVÁN 1990-ben

Az 1795-ben alapított

Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők

Egyesülésének tagja

1064 Budapest, Vörösmarty u. 53.

Telefon/fax: 332-8931

E-mail: feketesas@feketesas.hu

Honlap és internetes áruház: www.feketesas.hu

Felelős kiadó Fazakas István

Készült az OOK-PRESS

Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.

veszprémi nyomdájában

Felelős vezető Szathmáry Attila

ISBN 978-963-9680-79-1

„Számomra a költészet lényege nem egyéb, mint a ritka-drága, tartalmas és eleven csend, amely a legszükségesebb szavak foglalatába helyezve úgy ragyog föl, hogy képes átköltözni befogadójának szemébe-szívébe is” – mondta egy interjújában.

Ilyen termékeny és időtlen csend-pillanatok születéséhez szeretnénk most alkalmat adni a költő második posztumusz kötetének közreadásával.

Podonyi Hedvig

Ekkora zajban
szólni csak a Csönd
képes.
Ezt gyakorolom.

